

## پیشگیری از سرقت علمی در متون دانشگاهی: درس‌هایی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا

رضا دهنویه<sup>۱</sup>، علی‌اکبر حقدوست<sup>۲</sup>، حامد رحیمی<sup>۳</sup>، آتوسا پورشیخعلی<sup>۴</sup>، مرضیه حسنی<sup>۵</sup>، نادیا میرشکاری<sup>۶</sup>، فهیمه حسین‌آبادی<sup>۷</sup>، سامرا رادمیریخی<sup>۸</sup>، زهرا خواجه<sup>۹</sup>، ناهید خواجه‌پور<sup>۱۰</sup>، علی مسعود<sup>۱۱</sup>، منیره بلوچی<sup>۱۲</sup>، سمیه نوری حکمت<sup>۱۳</sup>، کاوه نوحی<sup>۱۴</sup>

<sup>۱</sup> دانشیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۲</sup> استاد اپیدمیولوژی، مرکز تحقیقات مدلسازی در سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۳</sup> دانشجوی دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۴</sup> دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی آینده پژوهی در سلامت، مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۵</sup> کارشناس ارشد آموزش و ارتقا سلامت، مرکز تحقیقات مدلسازی در سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۶</sup> کارشناس ارشد ارزیابی فناوری سلامت، مرکز تحقیقات انفورماتیک پزشکی، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۷</sup> کارشناس کتابداری پزشکی، مرکز تحقیقات انفورماتیک پزشکی، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۸</sup> کارشناس ارشد آموزش و ارتقا سلامت، مرکز تحقیقات مدلسازی در سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۹</sup> کارشناس ارشد آموزش و ارتقا سلامت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۱۰</sup> کارشناس ارشد مدیریت دولتی، مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۱۱</sup> دانشجوی دکتری تخصصی سیاستگذاری در سلامت، مرکز مدلسازی در سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۱۲</sup> کارشناس ارشد مددکاری اجتماعی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۱۳</sup> استادیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

<sup>۱۴</sup> دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

نویسنده رابط: نادیا میرشکاری، نشانی: کرمان، مرکز تحقیقات انفورماتیک پزشکی، پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان. تلفن: ۰۳۴۳۱۳۲۵۴۰۳،

پست الکترونیک: na.mirshकारी@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۷/۱؛ پذیرش: ۹۷/۰۹/۳

**مقدمه و اهداف:** سرقت علمی شایع‌ترین نوع سوءرفتار علمی است و قوانین و راهکارهای گوناگونی برای مبارزه با این آفت علمی در کشورهای مختلف پیش‌بینی شده است. بررسی تجارب سایر کشورها در این زمینه، کمک شایانی به سیاست‌گذاری مناسب می‌نماید. مطالعه حاضر با هدف معرفی مداخلات ملی پیشگیری از سرقت علمی در کشورهای منتخب انجام شد.

**روش کار:** پژوهش حاضر یک مطالعه تطبیقی است که به صورت مروری انجام پذیرفت. در این مطالعه، مداخلات پیشگیری از سرقت علمی در ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا به دلیل انسجام و تشابه ساختاری مناسب؛ در سه سطح ملی، سازمانی و فردی مورد بررسی قرار گرفت. مداخلات سطح ملی، بعد از تهیه جداول تطبیقی، در این کشورها با استفاده از روش تحلیل محتوا، بررسی شد.

**یافته‌ها:** نتایج به دست آمده از تحلیل مداخلات سطح ملی در هشت تم اصلی دسته‌بندی شدند. تم‌ها شامل دستیابی به توافق ملی در خصوص مصادیق سرقت و تخلف علمی، تدوین سیاست‌ها، پایش و نظارت، توسعه حمایت‌های مالی، توسعه بانک‌های اطلاعاتی و نرم‌افزاری، تدوین برنامه‌های آموزشی ویژه اعضای هیئت‌علمی و دانشجویان، انتشار و بهره‌گیری از تجربیات موفق و نهایتاً وضع قوانین مرتبط با سرقت علمی و اعمال مجازات بودند.

**نتیجه‌گیری:** انجام مداخلات پیشگیری از سرقت علمی در سطح ملی، تعهد و عزم جدی سیاست‌گذاران را در زمینه کنترل و پیشگیری از سرقت علمی نشان می‌دهد. با بکارگیری صحیح مداخلات پیشگیری در سطح ملی؛ می‌توان زیرساخت‌های کنترلی و پیشگیرانه از این مسئله را در سطح سازمانی و سپس تعهد اخلاقی و مهارت‌های حرفه‌ای را در پژوهشگران کشور تقویت نمود.

**واژگان کلیدی:** سرقت علمی، سوء رفتار علمی، مداخلات ملی، مداخلات پیشگیری

## مقدمه

توسعه و پیشرفت علمی از مهمترین دغدغه‌های جوامع مختلف است، اما متأسفانه همواره آفت‌هایی در این زمینه وجود دارد که می‌تواند به عنوان مانعی بر سر راه این توسعه قرار گیرد (۱). اگرچه جامعه، محققین را افرادی صادق و امین تلقی می‌کند، اما سوء رفتار علمی در این قشر جامعه نیز به چشم می‌خورد (۲). سوء رفتار، درجات متفاوتی دارد و از ساده‌ترین شکل آن نظیر مشاهدات، آنالیز و تفسیر نادرست شروع و به تدریج به سرقت علمی و در نهایت جعل کامل اطلاعات ختم می‌شود. در واقع سوء رفتار علمی به عنوان نوعی تقلب و اختلال در فرایندهای آموزشی و پژوهشی تعریف شده و شامل ساخت، جعل، سرقت علمی و دیگر رفتارهای غیراخلاقی در تحقیقات علمی حرفه‌ای می‌باشد (۳،۴).

سرقت علمی، شایعترین نوع سوء رفتار می‌باشد (۵) و به عنوان اقتباس غیر مجاز به صورت عمدی و یا غیر عمدی از ایده‌ها، روش‌ها، نتایج و یا کلمات، بدون تصدیق منبع و نویسنده اصلی تعریف شده است. سرقت علمی یکی از مباحث و دغدغه‌های جدی در جامعه علمی محسوب می‌شود (۶،۷) که در سال‌های اخیر، در کانون توجه جامعه دانشگاهی و علمی قرار گرفته است (۸). اقدام به چنین عملی در پژوهش، باعث تضعیف پیشبرد علم و اتلاف منابع می‌گردد (۹).

از سرقت علمی به عنوان یک اتفاق ناگوار برای جامعه علمی یاد می‌شود. وجود چنین پدیده‌ای در محیط دانشگاه، به عنوان محیطی که باید سطح بالایی از مسئولیت‌پذیری در آن جریان داشته باشد، می‌تواند نگران‌کننده و باعث دل‌سردی باشد (۱۰، ۱۱). به دلیل همین مساله، این پدیده در سیاست‌های دانشگاه‌های سراسر دنیا به شدت محکوم شده است (۱۱).

مطالعات در سال‌های اخیر، شیوع بالای این مشکل را در محیط‌های دانشگاهی نشان داده‌اند و عوامل مختلفی را نیز به عنوان دلایل آن برشمرده‌اند (۱۲-۱۴). اسکنلون و نیومن در این خصوص به عواملی همچون ناآگاهی، نگرش‌های شخصی، در دسترس بودن منابع اینترنتی، نبودن توانایی و صلاحیت لازم برای انجام دادن کارهای علمی و فشار و نبود قوانین کنترل‌کننده، اشاره کرده‌اند (۱۵). فرامرز قراملکی نیز در مطالعه خود، ناکارآمدی فرآیندهای جذب و ترفیع اعضای هیئت علمی، آئین‌نامه‌های گزینش پژوهشی و نبود نظام جامع انتصابات در مراکز علمی را در ترغیب اعضای هیئت علمی به استفاده از روش‌های

غیراخلاقی از جمله سرقت علمی دخیل دانسته است (۱۶).

در بیشتر کشورهای پیشرفته دنیا؛ به ویژه در اروپا، قوانین و راهکارهای گوناگونی برای مبارزه با این آفت علمی پیش‌بینی شده است و بسیاری از دانشگاه‌ها خط‌مشی‌های روشنی را در این زمینه اتخاذ کرده‌اند. گیبسون و همکارانش، اقداماتی نظیر افزایش آگاهی، کاهش فشار بر دانشجویان، مقابله با مراکز فروش مقاله، اصلاح فرهنگ پذیرش سرقت علمی و وضع قوانین سختگیرانه را برای پیشگیری از سرقت علمی پیشنهاد نموده‌اند (۱). البته، با وجود اینکه مداخلات در نظر گرفته شده در سطح مراکز آموزش عالی نقش مهمی را در پیشگیری و کنترل سرقت علمی دارند؛ اما با این حال تعریف مداخلات مناسب در سطح ملی، شالوده پذیرش و اجرای استانداردهای اخلاقی را در جامعه دانشگاهی رقم می‌زند و در نتیجه نقشی کلیدی در این زمینه ایفا می‌کنند (۱۷).

تولیدات علمی جامعه دانشگاهی ایران در سال‌های اخیر، رشد قابل توجهی در دنیا داشته است (۱۸). اما این رشد پرشتاب علمی، نظیر سایر کشورها، نتوانسته از آفت سرقت علمی دور بماند و متأسفانه در گزارش سال ۲۰۱۶ موسسه نیچر در خصوص مقالات حاصل از سرقت علمی؛ سهم بالای مقالات ایرانی در لیست مقالات این گزارش، کاملاً مشهود بوده است (۱۹، ۲۰).

البته در سال‌های اخیر حساسیت به این موضوع بیش‌از پیش شده و اقداماتی نیز در این زمینه صورت گرفته که در حد خود مؤثر بوده‌اند. با این وجود، برنامه‌ریزی بیشتر و دقیق‌تر در خصوص پیشگیری از سرقت علمی و توجه ویژه به مقوله‌ی اخلاق پژوهش در کنار رشد کمی و کیفی تولیدات علمی امری ضروری به نظر می‌رسد. گنجاندن برنامه‌های آموزشی در مورد پیشگیری از سرقت علمی و وجود نرم‌افزارهای تشخیص موارد سرقت علمی از جمله اقدامات اولیه و ضروری برای کاهش این پدیده در مجامع علمی محسوب می‌شوند و می‌توان از تجارب کشورهایی که در این زمینه فعالیت طولانی‌تری داشته‌اند، بهره برد. در مطالعه حاضر سعی شده است با توجه به نیاز به تقویت سیاست‌های ملی کشور در زمینه پیشگیری و کنترل سرقت علمی، دسته‌بندی از مداخلات مختلف در کشورهای عضو اتحادیه اروپا گزارش و در ادامه مداخلات ملی، برای کنترل و پیشگیری از سرقت علمی معرفی گردد.

## روش کار

پژوهش حاضر یک مطالعه تطبیقی است که به صورت مروری انجام پذیرفت. در ابتدا جستجو در پایگاه‌های Google Scholar و

مداخلات پیشگیری از سرقت علمی در سه سطح ملی، سازمانی و فردی در این کشورها، از این گزارش‌ها استخراج شدند. سپس، مداخلات پیشگیری در سطح ملی به صورت کیفی و با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد تحلیل قرار گرفت تا ابعاد مهم اقدامات سطح ملی در این کشورها مشخص گردد.

### یافته‌ها

بررسی مداخلات پیشگیرانه در ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که تعداد مداخلات پیشنهادی برای این کشورها در سطح ملی به طور میانگین ۹ مداخله، در سطح سازمانی ۶ مداخله و در سطح فردی ۴ مداخله بوده است (نمودار شماره ۱) (۴۸-۲۲). همچنین یافته‌ها نشان داد که اکثر این کشورها، راه حل اساسی در کنترل و پیشگیری از سرقت علمی را در سیاست‌گذاری دقیق و مناسب در سطح ملی می‌دانند.

تحلیل مداخلات ملی پیشگیری از سرقت علمی کشورها بیانگر آن بود که این مداخلات در هشت گروه اصلی شامل دستیابی به توافق ملی در خصوص مصادیق سرقت علمی، تدوین سیاست‌ها، پایش و نظارت، توسعه حمایت‌های مالی، توسعه بانک‌های اطلاعاتی و نرم‌افزاری، تدوین برنامه‌های آموزشی ویژه اعضای هیئت‌علمی و دانشجویان، انتشار و بهره‌گیری از تجربیات موفق و نهایتاً وضع قوانین مرتبط با سرقت علمی و اعمال مجازات، قابل دسته‌بندی می‌باشند. اساساً، رسیدن به زبان مشترک، الزامی اولیه برای دستیابی به موفقیت در هر امری است و توافق ملی در خصوص مصادیق سرقت علمی کمک بسیاری به سیاست‌گذاری درست در این زمینه می‌نماید.

تدوین سیاست‌های مشترک در وزارت‌خانه‌های آموزش و پرورش و وزارت علوم، افزایش هماهنگی میان سیستم‌های پایش ملی و سیاست‌های داخلی موسسات آموزش عالی از جمله مهمترین مداخلات کلیدی پیشنهاد شده برای پیشگیری از سرقت علمی بودند. همچنین، گنجاندن اصول نگارش علمی، نکات اخلاقی و ارجاع مناسب در برنامه‌های درسی دانشجویان، برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی برای اعضای هیئت علمی و مدیران ارشد آموزش عالی از پیشنهادهای بودند که برای مداخلات آموزشی مطرح شدند (جدول شماره ۱) در زمینه وضع قوانین و اعمال مجازات، حمایت قانونی از افشای سرقت علمی و در نظرگرفتن مجازات‌های عادلانه و متناسب با نوع خطا، ثبت و بایگانی کردن اسناد تخلفات و انتشار آمار مربوطه توسط مراکز ذی صلاح به عنوان مهم‌ترین سیاست‌هایی است که بایستی مد

Science Direct با استفاده از کلید واژه‌های "Plagiarism" و "Scientific Misconduct" در ترکیب با کلیدواژه‌های Prevention و Control در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۷ انجام شد. در جستجوی صورت‌گرفته، مجموعه گزارشات "ارزیابی سیاست‌های اتخاذ شده در آموزش عالی اروپا در زمینه پیشگیری از سرقت علمی (IPPHEAE)"، شناسایی گردید.

این مجموعه مطالعات، شامل گزارش ارزیابی سیاست‌ها در ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا بود و به دلیل انسجام، قابلیت مقایسه و تشابه ساختاری با اهداف مطالعه حاضر، جهت استخراج مداخلات پیشگیری از سرقت علمی انتخاب گردید. مطالعه IPPHEAE، یکی از مهمترین پژوهش‌های انجام شده در زمینه‌ی پیشگیری از سرقت علمی بوده که از طریق "برنامه یادگیری بلند مدت اتحادیه اروپا"<sup>۱</sup>، طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ دنبال شده است (۲۱).

پس از انتخاب گزارشات ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا، مداخلات پیشگیری از سرقت علمی در سه سطح ملی، سازمانی و فردی در این کشورها، از این گزارش‌ها استخراج شدند. سپس، مداخلات پیشگیری در سطح ملی به صورت کیفی و با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد تحلیل قرار گرفت تا ابعاد مهم اقدامات سطح ملی در این کشورها مشخص گردد. پژوهش حاضر یک مطالعه تطبیقی است که به صورت مروری انجام پذیرفت. در ابتدا جستجو در پایگاه‌های Google Scholar و Science Direct با استفاده از کلید واژه‌های "Plagiarism" و "Scientific Misconduct" در ترکیب با کلیدواژه‌های Prevention و Control در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۷ انجام شد. در جستجوی صورت‌گرفته، مجموعه گزارشات "ارزیابی سیاست‌های اتخاذ شده در آموزش عالی اروپا در زمینه‌ی پیشگیری از سرقت علمی (IPPHEAE)"<sup>۱</sup>، شناسایی گردید.

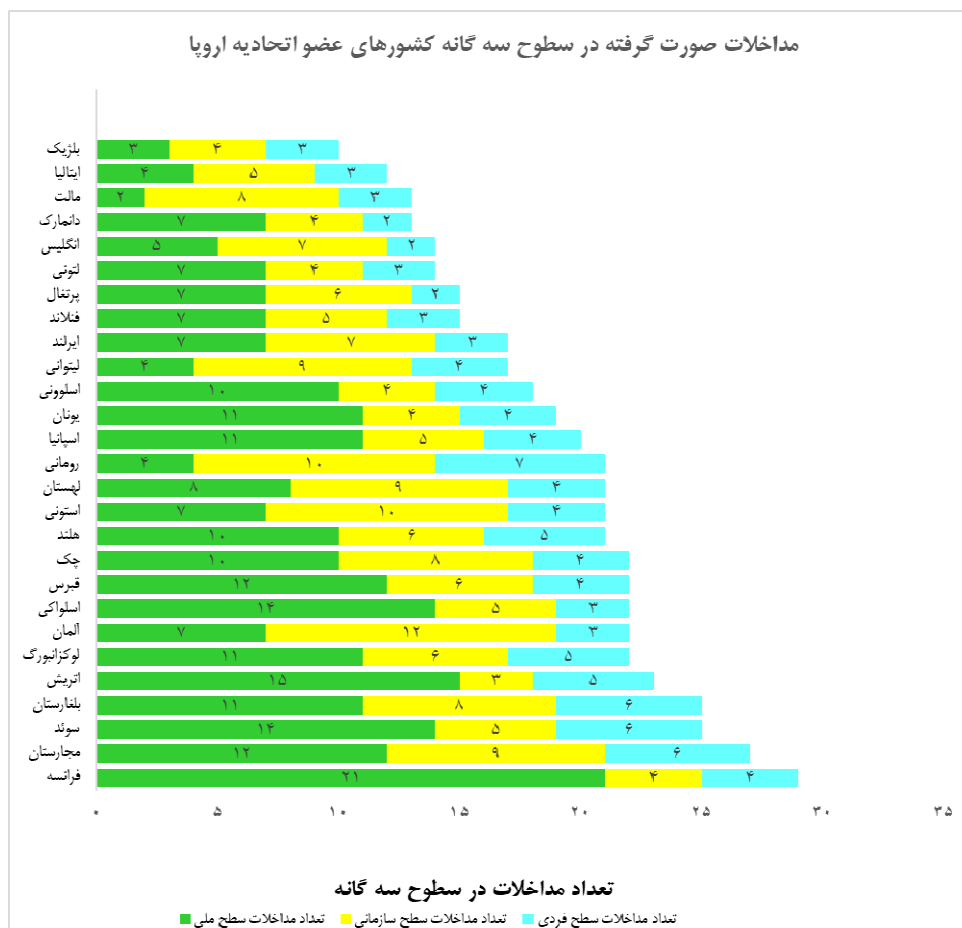
این مجموعه مطالعات، شامل گزارش ارزیابی سیاست‌ها در ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا بود و به دلیل انسجام، قابلیت مقایسه و تشابه ساختاری با اهداف مطالعه حاضر، جهت استخراج مداخلات پیشگیری از سرقت علمی انتخاب گردید. مطالعه IPPHEAE، یکی از مهمترین پژوهش‌های انجام شده در زمینه‌ی پیشگیری از سرقت علمی بوده که از طریق "برنامه یادگیری بلند مدت اتحادیه اروپا"<sup>۲</sup>، طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ دنبال شده است (۲۱).

<sup>۱</sup> Impact of Policies for Plagiarism in Higher Education across Europe (IPPHEAE)

<sup>۲</sup> European Union's Lifelong Learning Programme

توسعه نرم افزارهای ملی مقابله با سرقت علمی، سنجش اثربخشی آنها، ایجاد دسترسی و تهیه راهنمای استفاده از این بانک‌های اطلاعاتی از جمله مداخلات مهم دیگر در این کشورها می باشد (جدول شماره ۴). ائتلاف دانشگاه‌ها به منظور دستیابی به توافق در چگونگی نظارت بر سرقت علمی و سنجش اثربخشی مداخلات با پایش منظم موارد سرقت علمی برای رسیدن به نتایج مطلوب در کشورهای مورد بررسی بسیار ضروری دیده شده است (جدول شماره ۵). پایش مداوم تحقیقات انجام شده در زمینه پیشگیری از سرقت علمی و بهره‌گیری از نتایج آنها نیز یکی از مهم‌ترین مداخلات در خصوص انتشار و بهره‌گیری از تجربیات موفق بود (جدول شماره ۶).

نظر قرار گرفته شود (جدول شماره ۲). در زمینه مداخلات مرتبط با حمایت مالی، تسهیل دسترسی مراکز آموزشی و پژوهشی به نرم افزارهای کشف و پیشگیری از سرقت علمی می‌تواند به عنوان سیاستی مهم برای پیشگیری از سرقت علمی محسوب شود. تامین اعتبار مطالعاتی نظیر تعیین وضعیت مراکز فروش مقالات و تزه‌های دانشگاهی در سطح کشور، تعیین میزان سرقت علمی در مراکز آموزشی و پژوهشی و تعیین مصادیق غیرمتمنی و رسانه‌ای سرقت علمی، در سطح ملی و با حمایت مالی مؤسسات ذی‌ربط می‌تواند در دستیابی سریع‌تر و موفق‌تر در کنترل و پیشگیری از سرقت علمی بسیار کمک کننده باشد (جدول شماره ۳). راه‌اندازی بانک‌های اطلاعاتی جامع از مقالات و پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی با دسترسی آزاد و بارگذاری مطالب آموزشی و همچنین



نمودار شماره ۱ - تعداد مداخلات پیشنهادی جهت پیشگیری از سرقت علمی در سطوح سه گانه کشورهای عضو اتحادیه اروپا (۲۰۱۳-۲۰۱۰)

جدول شماره ۱ - پیشگیری از سرقت علمی در سطوح سه گانه کشورهای عضو اتحادیه اروپا (۲۰۱۰-۲۰۱۳)

کشورها	مداخلات	گروه
بلژیک، چک، اتریش، قبرس، لهستان، لوکزامبورگ، یونان، بلغارستان، فنلاند، لتونی، فرانسه	تدوین سیاست‌های ملی در وزارت های آموزش و پرورش و علوم	تدوین سیاست‌ها
انگلیس، سوئد، بلغارستان، فنلاند	افزایش هماهنگی میان سیستم های پایش ملی و سیاست های داخلی مراکز آموزشی و پژوهشی	
سوئد، هلند، لوکزامبورگ	تدوین و بکارگیری سیاست ها و سیستم های تضمین کیفیت در تمامی سطوح فعالیت‌های علمی	
رومانی، فرانسه	وجود برنامه ملی تحقیق و توسعه برای تقویت جنبه های اخلاقی	
آلمان	تدوین سند کیفیت تولیدات علمی با برنامه های کاملاً مشخص به منظور آموزش، شفاف سازی و تعیین نحوه کنترل و پایش فعالیت‌های علمی	ویژه دانش آموزان و دانشجویان
اسلوونی، فرانسه	تعیین سیاست های شفاف در خصوص زمان و چگونگی استفاده از نرم افزارهای مقابله با سرقت علمی	
ایتالیا، مالت، اتریش، لهستان	آموزش امانت‌داری علمی پیش از ورود به دانشگاه‌ها	
چک، اسلواکی، هلند، بلغارستان	برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی برای دانشجویان	
ایتالیا، چک، اسلواکی، اتریش، سوئد، اسپانیا، فرانسه	آموزش اصول نگارش علمی، نکات اخلاقی و ارجاع مناسب در برنامه های درسی دانشجویان	تدوین برنامه های آموزشی
اسلواکی، لوکزامبورگ، فنلاند، فرانسه	تدوین راهنماهای عملی برای پیشگیری و مقابله با سرقت علمی برای دانشجویان	
اسلوونی، اتریش، یونان	آموزش نرم افزارهای پیشگیری و تشخیص سرقت علمی به دانشجویان	
هلند، مجارستان، بلغارستان	برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی برای مدیران ارشد آموزش عالی	
ایتالیا، بلژیک، چک، اتریش، هلند، اسپانیا، بلغارستان، فرانسه	برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی برای اعضای هیئت علمی	ویژه اعضای هیئت علمی
اسپانیا	هدفمند کردن هر چه بیشتر تکالیف دانشجویان جهت پیشگیری از سرقت علمی	
اسلواکی، مجارستان	اختصاص زمان بیشتر برای مشاوره در برنامه‌ریزی درسی اساتید	
اسلواکی	الزام اساتید به مطلع بودن از وضعیت و فرآیندهای نگارش پایان‌نامه های دانشجویان خود	
چک، اسپانیا	الزام اساتید به پیگیری و رعایت فرآیندهای تعریف شده در زمینه پیشگیری از سرقت علمی	

جدول شماره ۱ - مداخلات مربوط به وضع قوانین و اعمال مجازات جهت پیشگیری از سرقت علمی در کشورهای اروپایی

کشورها	مداخلات	گروه
بلغارستان، فنلاند، فرانسه	حمایت قانونی از افشای سرقت علمی	وضع قوانین مرتبط با سرقت علمی و اعمال مجازات
اسلواکی	ملزم نمودن دانشگاه ها در دنبال نمودن فرآیندها و قوانین اعلام شده	
لیتوانی	ملزم نمودن مراکز آموزش عالی در بکارگیری از نرم افزارهای معرفی شده در بررسی آثار مکتوب دانشجویان	
چک، اسلواکی	اجرای هر چه بیشتر قوانین وضع شده	
چک، اسلواکی، سوئد، اسپانیا، لهستان	ثبت و نگهداری تخلفات و انتشار آمار مربوطه توسط مراکز ذیصلاح	
اسلواکی، اسپانیا	اطلاع رسانی مراکز مربوطه به اساتید و دانشجویان در مورد قوانین و مجازات های تعیین شده برای سرقت علمی	
سوئد	بازبینی قوانین تعیین شده جهت سرقت علمی	
انگلیس، چک، سوئد، اسپانیا، فرانسه، لوکزامبورگ	در نظر گرفتن مجازات های عادلانه و متناسب با نوع خطا	
اسلواکی، سوئد	افزایش شدت مجازات	
فرانسه	اعمال حتمی مجازات تعیین شده	

جدول شماره ۲ - مداخلات مربوط به توسعه حمایت های مالی جهت پیشگیری از سرقت علمی در کشورهای اروپایی

کشورها	مداخلات	گروه
انگلیس، بلژیک، مالت، دانمارک، قبرس، پرتغال، لهستان، استونی، لتونی، فرانسه	تامین اعتبار پژوهش های ملی در زمینه سرقت و بی صداقتی علمی	توسعه حمایت های مالی
رومانی، ایتالیا، پرتغال، لهستان، آلمان، دانمارک، قبرس، مجارستان، بلغارستان، استونی، فرانسه	حمایت مالی جهت دسترسی موسسات ذی ربط به نرم افزارهای کشف و پیشگیری از سرقت علمی	
ایرلند، اتریش، سوئد، پرتغال، مجارستان، لیتوانی، بلغارستان، فرانسه	اختصاص بودجه و حمایت مالی از موسسات مربوطه جهت افزایش آگاهی و انتشار تجربیات موفق	

جدول شماره ۴ - مداخلات مربوط به توسعه بانک های اطلاعاتی و نرم افزارها جهت پیشگیری از سرقت علمی در کشورهای اروپایی

کشورها	مداخلات	گروه
رومانی، مجارستان، لهستان، لتونی	راه اندازی بانک اطلاعاتی جامع از تمامی مقالات و ترزهای دانشگاهی در سطح ملی و با قابلیت های مقابله با سرقت علمی	بانک های اطلاعاتی
هلند، مجارستان، لوکزامبورگ، یونان، استونی	دسترسی آزاد مخاطبان به مستندات موجود در زمینه سرقت علمی	
اسلونی، اتریش، دانمارک، قبرس، هلند، پرتغال، مجارستان، لهستان، یونان، استونی، لتونی، فرانسه	بارگذاری مطالب آموزشی در خصوص سرقت علمی به زبان ملی در بانک های اطلاعاتی	نرم افزارها توسعه بانک های اطلاعاتی و نرم افزارها
اتریش، دانمارک	توسعه نرم افزار های ملی برای مقابله با سرقت علمی	
اسلونی، اسلواکی، مجارستان، فنلاند، لتونی، فرانسه، لیتوانی	بکارگیری نرم افزارهای مقابله با سرقت علمی و اشاره به قابلیت و محدودیت های آنها	
آلمان	سنجش اثربخشی نرم افزارها جهت افزایش کارایی آنها	
اسلونی، فرانسه	دسترسی مخاطبان به نرم افزارهای مقابله با سرقت علمی	نرم افزارها
اسلونی، آلمان، اتریش، قبرس، فرانسه	تهیه راهنمای استفاده از نرم افزارهای مقابله با سرقت علمی با جزئیات فنی و آموزش کاربردی	

جدول شماره ۵ - مداخلات مربوط به پایش و نظارت جهت پیشگیری از سرقت علمی در کشورهای اروپایی

گروه	مداخلات	کشورها
پایش و نظارت	ائتلاف دانشگاه‌ها جهت شکل‌گیری مذاکرات برای دستیابی به توافق در چگونگی نظارت بر سرقت علمی	اسلوونی، قبرس، یونان، بلغارستان
	تأسیس موسسات ملی تضمین کیفیت در آموزش عالی	اسلوونی
	بازبینی دستورالعمل‌های ممیزی در موسسات تضمین کیفیت و تدوین سیاست‌های کاربردی	انگلیس، قبرس، سوئد، استونی، لتونی، فرانسه
	تاسیس شعب ملی پایش و حمایت از انجام فعالیت‌های مراکز آموزشی	رومانی، دانمارک
	معرفی سیستم‌های پایش سرقت علمی به موسسات تضمین کیفیت	ایرلند، لوکزامبورگ
	پایش منظم موارد سرقت علمی به منظور سنجش اثربخشی مداخلات	دانمارک، هلند، پرتغال، بلغارستان، استونی
	افزایش نظارت موسسات تضمین کیفیت در تولیدات علمی مراکز آموزشی و پژوهشی و الزام این مراکز برای انجام این کار	پرتغال، لهستان، لتونی
	کاهش دیوان‌ساری در نظارت بر فعالیت‌های علمی و پیشگیری از سرقت علمی	سوئد
ارزیابی رعایت اخلاق پژوهش در فعالیت‌های علمی توسط کمیته‌های مربوطه	فرانسه	

جدول شماره ۶ - مداخلات مربوط به انتشار و بهره‌گیری از تجربیات موفق جهت پیشگیری از سرقت علمی در کشورهای اروپایی

گروه	مداخلات	کشورها
انتشار و بهره‌گیری از تجربیات موفق	پایش و بهره‌گیری مدام از نتایج تحقیقات انجام شده در سطح بین‌المللی و تجارب کشورهای موفق	اسلواکی، اتریش، قبرس، هلند، مجارستان، لوکزامبورگ، یونان، آلمان، یونان، بلغارستان، فرانسه
	انتشار تجربیات موفق با استفاده از وب ۲ و رسانه‌های اجتماعی	اسلوونی، قبرس، یونان
	تشخیص و قدردانی از اقدامات و تجارب مناسب در خصوص مداخلات و فرآیندهای مقابله با سرقت علمی	ایرلند، لوکزامبورگ
	استفاده از دانش و تجربه افراد معروف ملی و بین‌المللی در زمینه پیشگیری از سرقت علمی و امانت‌داری علمی	آلمان

## بحث

می‌گیرد (۴۹). بنابراین برای پیشگیری از سرقت علمی، باید نهادهای مختلف از سطح ملی تا استانی و سازمانی، نقش‌های مربوط به خود را تعریف و اجرا نمایند، تا در همه سطوح شاهد پیشگیری از این آفت جامعه علمی باشیم.

جهت‌گیری پیشنهادات به سمت بکارگیری مداخلات ملی؛ یکی از مهمترین یافته‌های مطالعه حاضر بود. می‌توان گفت که مداخلات ملی، شالوده اصلی پیشگیری و کنترل سرقت علمی به شمار می‌آیند و نقش مهمی را در پذیرش و اجرای مناسب استانداردهای اخلاقی در جامعه ایفا می‌کنند (۱۷). بعلاوه طبیعی

مطالعه حاضر، دسته‌بندی از مداخلات پیشگیرانه از سرقت علمی را در سطح ملی ارائه می‌دهد. به طور کلی پیشگیری و کنترل سرقت علمی معمولاً در هر کشوری بسته به اقدامات و مطالعات قبلی در این زمینه؛ به وسیله طیف وسیعی از اقدامات نظیر مداخلات ملی، مداخلات سازمانی، کنترل یک نهاد مرکزی، استانداردها و مداخلات استانی، استانداردهای بین‌المللی، سیاست مجلات علمی، دستورالعمل انجمن‌های علمی و غیره صورت

سطح ملی و محدود کردن بررسی به مطالعات کشورهای عضو اتحادیه اروپا اشاره کرد. البته به نظر می‌رسد این محدودیت‌ها خیلی حاد نبوده و بکارگیری مداخلات ملی گام نخست و اصلی در خصوص پیشگیری از سرقت علمی به شمار می‌آیند. در خصوص محدودیت مطالعه به کشورهای اروپایی نیز بایستی گفته شود که این کشورها و به‌ویژه کشورهای انگلیسی زبان در این زمینه، سال‌ها مطالعه داشته و بیشتر مطالعات چاپ شده نیز به زبان انگلیسی بوده و این کشورها پیشرو در زمینه کنترل و پیشگیری از سرقت علمی هستند و تجارب آنها برای سایر کشورها می‌تواند بسیار مفید واقع شود.

### نتیجه‌گیری

در چند دهه اخیر، شیوع سرقت علمی به دلیل سهولت دسترسی به اینترنت و وجود برخی کسب و کارها در خصوص فروش کارهای دانشجویی بسیار زیاد شده است. لذا کنترل و پیشگیری از سرقت علمی، تلاشی همه‌جانبه را در سطوح مختلف جامعه می‌طلبد و مسئولیت آن نیز همه‌جانبه خواهد بود.

اتخاذ مداخلات پیشگیرانه از سرقت علمی در سطح ملی، تعهد و عزم جدی سیاستگذاران را در زمینه کنترل و پیشگیری از سرقت علمی نشان می‌دهد. این مداخلات می‌تواند ابعاد مختلف نظیر تدوین سیاست‌های مرتبط، پایش و نظارت، توسعه حمایت‌های مالی، توسعه بانک‌های اطلاعاتی و نرم‌افزاری، تدوین برنامه‌های آموزشی ویژه اعضای هیئت علمی و دانشجویان، انتشار و بهره‌گیری از تجربیات موفق و وضع قوانین مرتبط با سرقت علمی و اعمال مجازات را شامل شود. با بکارگیری یک نقشه راه مدون در این خصوص و مداخلات پیشگیرانه مناسب در سطح ملی، می‌توان زیرساخت‌های کنترلی و پیشگیرانه از این مسئله را در سطح سازمانی نظیر فرآیندهای جذب و ترفیع اعضای هیئت علمی و سپس تعهد اخلاقی و مهارت‌های حرفه‌ای درونی را در پژوهشگران تقویت نمود.

است که با تقویت مداخلات ملی، می‌توان شاهد تقویت مداخلات استانی، سازمانی و دانشگاهی برای پیشگیری از سرقت علمی بود. تمام اقدامات پیشگیرانه در سرقت علمی متوجه نهادهای ملی ذی‌ربط نبوده و نهادهای مختلف دیگر نظیر مراکز آموزشی و تحقیقاتی، مسئولیت نظارت و رسیدگی به اتهامات سوء رفتار علمی و سرقت علمی، ارائه آموزش و انتشار آمار مربوط به سرقت علمی را بر عهده دارند (۲۱،۴۹). البته به این نکته نیز بایستی توجه داشت که برخی از مراکز آموزشی و پژوهشی ممکن است موارد سرقت علمی شناسایی شده را برای لطمه وارد نشدن به اعتبار و وجهه علمی خود گزارش نکنند؛ در اینجاست که نظارت نهادهای ملی مربوطه بر حسن اجرای اقدامات مراکز آموزشی و پژوهشی مطرح می‌گردد (۴۹،۵۰). آموزش، یکی از مهمترین نقش‌های مراکز آموزشی است که موجب می‌شود آگاهی پژوهشگران نسبت به مصادیق سرقت افزایش یافته و در صورت مواجهه، از آن اجتناب نمایند.

وجود درک مشترک از مصادیق سرقت علمی و ائتلاف دانشگاه‌ها جهت دستیابی به توافق در چگونگی نظارت بر سرقت علمی، موضوع مهمی است که در مطالعه حاضر و دیگر مطالعات بر آن بسیار تأکید شده است. هرچندکه در جوامع مختلف، دستیابی به توافق در خصوص مصادیق سرقت علمی مشکل به نظر می‌رسد و یکی از موانع اصلی در پیشگیری از سرقت علمی به شمار می‌آید (۱۷،۴۹).

در کشورهای مختلف، انجام پژوهش‌های مرتبط در سطح ملی و حمایت‌های مالی آنها از سوی نهادهای دولتی ضروری شناخته شده است. به اعتقاد صاحب نظران داخلی و خارجی، انجام تحقیقات بیشتر، از شناسایی میزان موارد سرقت علمی گرفته تا سنجش اثربخشی مداخلات انجام شده برای ارتقای امانت داری علمی در کشور بسیار ضروری است (۲۰،۵۰). با انجام چنین مطالعاتی، مواردی از قبیل مصادیق سرقت علمی یا روش‌های مؤثر آموزش و نظارت مشخص خواهند شد.

از محدودیت‌های مطالعه حاضر می‌توان به تمرکز بر مداخلات

### منابع

1. Zamani BA, Azimi SA, Soleimani N. Identification and Prioritization of the Effective Factors on Students' plagiarism in Isfahan University. *Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2013; 67: 91-110
2. Hudson Z. Plagiarism: the plague of digital media? *Phys Ther Sport* 2010; 11: 73-4.
3. Code of student conduct. Columbus: COAM 2012. Committee on Academic Misconduct [Online]. 2017;

- Available from: URL:  
senate.osu.edu/Reports/commreports/1112/COAM1112.pdf
4. Petroveck M, Scheetz MD. Croatian Medical Journal introduces culture, control, and the study of research integrity. *Croat Med J* 2001; 42: 7-13.
  5. Sharifirad Gh, Kamran A, Shahnazi H, Abbasi MH. Plagiarism: self-plagiarism. *Health System Research*. 2013; 8: 922-28.



6. Bilic-Zulle L, Frkovic V, Turk T, Azman J, Petrovecki M. Prevalence of plagiarism among medical students. *Croat Med J* 2005; 46: 126-31.
7. McCabe DL, Trevino LK, Butterfield KD. Honor codes and other contextual influences on academic integrity: A replication and extension to modified honor code settings. *Research in higher Education*. 2002 Jun 1; 43: 357-78.
8. Rennie SC, Crosby JR. Are "tomorrow's doctors" honest? Questionnaire study exploring medical students' attitudes and reported behaviour on academic misconduct. *BMJ* 2001; 322: 274-5.
9. Naz Zahedi L. Scientific Misconduct in Conducting Medical Research and Manuscript Writing: A profession Responsibility. *Ethics in Science & Technology* 2007; 2: 73-80
10. Bretag T, Mahmud S. Self-plagiarism or appropriate textual re-use? *Journal of Academic Ethics*. 2009 Sep 1; 7: 193-205.
11. Rudolph H, Radcliff PJ. Anti-Plagiarism: a Weapon of Mass Self Delusion? In Proceedings of the 2007 AAEE Conference 2007.
12. Wan R, Nordin S, Halib M, Ghazali Z. Plagiarism among undergraduate students in an engineering-based university: An exploratory analysis. *European Journal of Social Sciences*. 2011 Oct 25; 25: 537-49.
13. Stover M, Kelly K. Institutional responses to plagiarism in online classes: Policy, prevention, and detection. In *Distance Learning, 2002: Proceedings of the Annual Conference on Distance Teaching and Learning 18th, Madison, Wisconsin 2002 Aug 14*.
14. Szabo A, Underwood J. Cybercheats: Is information and communication technology fuelling academic dishonesty? *Active Learning in Higher Education*. 2004 Jul; 5: 180-99.
15. Scanlon PM, Neumann DR. Internet plagiarism among college students. *Journal of College Student Development*. 2002 May 1; 43: 374-85.
16. Faramarz Gharmaleki Ahad. Plagiarism: an organizational approach. *Book Review Journal*. 2015; 1: 5-19.
17. Resnik DB, Rasmussen LM, Kissling GE. An international study of research misconduct policies. *Accountability in research*. 2015; 22: 249-66.
18. Habibzadeh, F. On stealing words and ideas. *Hepatitis monthly*. 2008; 8: 171-2.
19. Mohammad Hossein por R, Bageri nevisi R, Afzali Shahri M. an investigation of the reasons for committing plagiarism in the Iranian academic community: editor in chiefs, professors and students perspective. *Linguistic research in Foreign Languages*. 2017; 7: 555-87.
20. Callaway E. Publisher pulls 58 articles by Iranian scientists over authorship manipulation. Available from: <https://www.nature.com/news/publisher-pulls-58-articles-by-iranian-scientists-over-authorship-manipulation-1.20916#auth-1>. Accessed: May 2018.
21. Foltýnek T, Glendinning I. Impact of policies for plagiarism in higher education across Europe: Results of the project. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2015 Mar; 63: 207-16.
22. Glendinning I, Michalska A, Orim M. IPPHEAE. Plagiarism Policies in the United Kingdom. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
23. Glendinning I, Jóźwik K, Michalowska-Dutkiewicz A. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Austria. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
24. Glendinning I, Orim S-M. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Sweden. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
25. Glendinning I, Michalska A, Orim M. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Ireland. 2013.
26. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
27. Demoliou C. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Malta. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
28. Foltýnek T. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Slovakia. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
29. Kokkinaki A, Demoliou C, Glendinning I. IPPHEAE. Plagiarism Policies in the Republic of Cyprus (Cyprus). 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
30. Glendinning I, Michalska A, Orim S. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Finland. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
31. Glendinning I. IPPHEAE. Plagiarism Policies in the Netherlands. 2014. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
32. Foltýnek T. IPPHEAE. Plagiarism Policies in the Czech Republic. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
33. Kokkinaki A. IPPHEAE. Plagiarism Policies in the Republic of Slovenia. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
34. Jóźwik K, Glendinning I, Michalowska-Dutkiewicz A. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Denmark. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
35. Glendinning I, Michalska A, Orim S. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Belgium. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
36. Stabingis L, Šarlauskienė L, Čepaitienė N, Glendinning I. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Estonia. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
37. Kokkinaki A, Demoliou C, Glendinning I. IPPHEAE. Plagiarism Policies in the Hellenic Republic (Greece). 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
38. Stabingis L, Šarlauskienė L, Čepaitienė N. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Lithuania. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
39. Glendinning I, Jóźwik K, Michalowska-Dutkiewicz A. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Poland. 2015. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
40. Glendinning I, Joswik K, Michalowska-Dutkiewicz A. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Portugal. 2014. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
41. Stabingis L, Šarlauskienė L, Čepaitienė N. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Latvia. 2014. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
42. Glendinning I, Michalska A, Orim S. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Germany. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
43. Glendinning I, Michalska A, Orim M. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Hungary. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
44. Glendinning I, Michalowska-Dutkiewicz A, Jozwik K. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Romania. 2014.

- <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
45. Foltynek T, Glendinning I. Plagiarism policies in Spain. Impact of Policies for Plagiarism in Higher Education across Europe Project (IPPHEAE). Brno, Czech Republic. 2013 Sep.
46. Glendinning I, Michalska A, Orim S. IPPHEAE. Plagiarism Policies in France. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
47. Demoliou C. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Italy. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
48. Glendinning I, Michalska A, Orim S-M. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Luxembourg. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
49. Glendinning I, Michalska A, Orim S. IPPHEAE. Plagiarism Policies in Bulgaria. 2013. <http://www.plagiarism.cz/ippheae/>. Accessed: May 2018.
50. Resnik DB, Master Z. Policies and initiatives aimed at addressing research misconduct in high-income countries. PLoS Medicine. 2013 Mar 26; 10: e1001406.
51. Khodaie E, Moghadamzadeh A., Salehi K., "Factors Affecting the Probability of Academic Cheating School Students in Tehran", Procedia - Social and Behavioral Sciences, Vol. 29, 1587 –95, 2011.

# Preventing Plagiarism in Academic Literature, Lessons Learned from European Union Member States

Dehnavieh R<sup>1</sup>, Haghdoost A<sup>2</sup>, Rahimi H<sup>3</sup>, Poursheikhali A<sup>4</sup>, Hasani M<sup>5</sup>, Mirshekari N<sup>6</sup>, Hoseinabadi F<sup>7</sup>, Radmerikhi S<sup>8</sup>, Khajeh Z<sup>9</sup>, Khajehpour N<sup>10</sup>, Masoud A<sup>11</sup>, Balochi M<sup>12</sup>, Noorihekmat S<sup>13</sup>, Nouhi K<sup>14</sup>

1- Associate Professor in Health Services Management, Health Services Management Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

2- Professor of Epidemiology, Modeling in Health Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

3- PhD Student in Health Services Management Research Center, Institute for Futures Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

4- PhD by Research Student in Futures Studies in Health, Health Services Management Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

5- Master in Health Promotion, Modeling in Health Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

6- Master in Health Technology Assessment, Medical Informatics Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

7- Bachelor in Medical Librarianship, Medical Informatics Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

8- Master in Health Promotion, Modeling in Health Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

9- Master in Health Promotion, Social Determinants of Health Research Center, Institute for Futures Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

10- Master in Public Administration, Health Services Management Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

11- PhD Student in Health policy, Modeling in Health Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

12- Master in Social Work, Social Determinants of Health Research Center, Institute for Futures Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

13- Assistant Professor in Health Services Management, Health Services Management Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

14- PhD Student in Public Administration, Health Services Management Research Center, Institute for Future Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

**Corresponding author:** Mirshekari N, na.mirshekari@gmail.com

(Received 23 September 2018; Accepted 25 October 2018)

**Background and Objectives:** Plagiarism is the most prevalent type of scientific misconduct, and various rules and strategies have been proposed to combat it in different countries. A review of other countries' experiences in this area contributes to good policymaking. The present study was conducted to introduce preventive interventions of plagiarism in the leading countries.

**Methods:** The present study was a qualitative review study of applied practices. In this study, preventive interventions of scientific plagiarism in the 27 European Union countries were studied due to the appropriate coherence and structural similarity at national, organizational, and individual levels. The national-level interventions were analyzed using the content analysis method in mentioned countries.

**Results:** The results of analyzing the national-level interventions were categorized into eight main themes, including reaching a national agreement on examples of scientific plagiarism and misconduct; policy development; monitoring and supervision; financial support development; development of databanks and software; compiling educational programs for faculty members and students; dissemination and use of successful experiences; and eventually establishment of laws related to scientific misconduct, plagiarism, and punishments activities.

**Conclusion:** Using preventive interventions at a national level proves the commitment and determination of policymakers to control and prevent plagiarism. Proper use of preventive interventions at a national level strengthens the controlling and preventive infrastructures of this issue at the organizational level, and enhances moral commitment and professional skills among the country's researchers.

**Keywords:** Plagiarism, Scientific misconduct, National Interventions, Preventive interventions